

CHỮA LỖI DÙNG TỪ (tiếp theo)

I – DÙNG TỪ KHÔNG ĐÚNG NGHĨA

1. Chỉ ra các lỗi dùng từ trong những câu sau :

a) Mặc dù còn một số yếu điểm, nhưng so với năm học cũ, lớp 6B đã tiến bộ vượt bậc.

b) Trong cuộc họp lớp, Lan đã được các bạn nhất trí đề bạt làm lớp trưởng.

c) Nhà thơ Nguyễn Đình Chiểu đã được tận mắt chứng thực cảnh nhà tan cửa nát của những người nông dân.

2. Hãy thay các từ đã dùng sai bằng những từ khác.

II – LUYỆN TẬP

1. Gạch một gạch dưới các kết hợp từ đúng :

– bản (tuyên ngôn) – bảng (tuyên ngôn) ;

– (tương lai) sáng lạng – (tương lai) xán lạn ;

– bôn ba (hải ngoại) – buôn ba (hải ngoại) ;

– (bức tranh) thuy² mặc – (bức tranh) thuy² mặc ;

– (nói năng) tùy tiện – (nói năng) tự tiện.

2. Chọn từ thích hợp để điền vào chỗ trống :

a) *khinh khinh, khinh bạc*

... : tỏ ra kiêu ngạo và lạnh nhạt, ra vẻ không thèm để ý đến người đang tiếp xúc với mình.

b) *khẩn thiết, khẩn trương*

... : nhanh, gấp và có phần căng thẳng.

c) *bâng khuâng, bần khoăn*

... : không yên lòng vì có những điều phải suy nghĩ, lo liệu.

3. Chữa lỗi dùng từ trong các câu sau :

a) *Hắn quát lên một tiếng rồi tống một cú đá vào bụng ông Hoạt.*

(Dẫn theo Nguyễn Đức Dân)

b) *Làm sai thì cần thực thà nhận lỗi, không nên bao biện.*

c) *Chúng ta có nhiệm vụ giữ gìn những cái tinh tú của văn hoá dân tộc.*

4. Chính tả (nghe – viết) : *Em bé thông minh (từ Một hôm, viên quan đi qua đến một ngày được mấy đường).*

ĐỌC THÊM

MỘT SỐ Ý KIẾN VỀ VIỆC DÙNG TỪ

Cái tật "nói chữ" không chỉ có hại ở chỗ nó gây khó hiểu cho người nghe, người đọc, làm cho tiếng ta vốn là trong sáng, hoá ra đục và tối ; tật xấu đó còn đưa đến một thói quen khá nguy hiểm là dùng chữ sẵn, câu sẵn, điệu nói sẵn để lấp vào bất cứ trường hợp nào, nghĩa là dùng cái "sáo" thường khi chẳng có ý nghĩa gì, để thay thế sự suy nghĩ, những ý và tình chân thật, xuất phát từ đáy lòng và diễn tả bằng tiếng nói thông thường, mộc mạc, hồn nhiên và có ý vị, ... Trong đời sống bình thường cũng như trong đời sống chính trị của chúng ta hiện nay, cái bệnh "sáo" này đáng phải coi chừng !

(Phạm Văn Đồng)

... Cứ viết đến mô hôi thì *nhẽ nhạt*, tinh thần thì *hăng say*, đàn ông *cười phá lên*, người *thanh tú*, *thon thả*, nét mặt *xúc động*, *mắt ánh lên*. Những chữ ấy không phải công phu mình nghĩ ra, chỉ vì đã vớ lấy dùng đi dùng lại.

(Tô Hoài)